

Kandidatui į Lietuvos Respublikos Ministrus Pirmininkus
Mindaugui Sinkevičiui

2026 m. birželio 30 d., Nr. 26-110IR

Laikinais pareigas einančiai Ministrei Pirmininkei Ingai Ruginienei

Laikinais pareigas einančiai Sveikatos apsaugos ministrei Marijai
Jakubauskienei

Kandidatui į Sveikatos apsaugos ministrus Linui Kukuraičiui

Lietuvos Respublikos Seimo Sveikatos reikalų komitetui

Kopija:

Lietuvos Respublikos Seimo frakcijoms

DĖL LIETUVOS VERSLO KONFEDERACIJOS IR SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS SUSITARIMO DĖL NACIONALINĖS SVEIKATOS SISTEMOS STIPRINIMO ĮGYVENDINIMO IR SEIMO BIRŽELIO 30 D. POSĖDYJE PLANUOJAMO SVEIKATOS DRAUDIMO IR SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMŲ PAKEITIMŲ PROJEKTŲ PRIĖMIMO

Lietuvos verslo konfederacija (LVK) kreipiasi į Jus dėl birželio 30 d. posėdyje numatyto balsavimo dėl Sveikatos draudimo įstatymo 26 straipsnio ir Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 11 straipsnio pakeitimų (Projektai).

2025 m. lapkričio 19 d. Sveikatos apsaugos ministerijos ir LVK pasirašė susitarimą (Susitarimas) dėl nacionalinės sveikatos sistemos stiprinimo. LVK vertina Susitarimą kaip brandų ir konstruktyvų abiejų šalių kompromisą, kuris sudarė prielaidas tolesniam stabiliam dialogo ir reformų įgyvendinimo procesui, tačiau kurį pasiekti nebuvo lengva. Atkreipiame dėmesį, kad šiandien Seime numatomi priimti projektai, nustatysiantys viešųjų gydymo įstaigų prioritetą skirstant Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšas, yra viena iš SAM ir LVK susitarimo dalių.

Vis dėlto, Susitarimu buvo sutarta ne tik dėl viešojo sektoriaus stiprinimo ir priemonių klausimo sprendimo, bet kartu numatyta įgyvendinti sprendimus, susijusius su pacientų galimybe laiku gauti PSDF lėšomis apmokamas paslaugas, įskaitant galimybę po mokamos konsultacijos, esant medicininėms indikacijoms, su siuntimu registruotis PSDF apmokamoms paslaugoms. Ne mažiau svarbios ir susitarimo nuostatos dėl papildomo sveikatos draudimo plėtos bei papildomo PSDF apmokėjimo mechanizmų tais atvejais, kai viešasis sektorius objektyviai nepajėgia patenkinti pacientų poreikio laiku. Šios priemonės yra būtinos tam, kad viešojo sektoriaus stiprinimas nebūtų įgyvendinamas mažinant bendrą sistemos pajėgumą ar pacientų galimybes pasirinkti paslaugos teikėją.

Tačiau šiandien planuojami priimti Projektai įgyvendina tik tas Susitarimo dalis, kurios naudingos viešajam sektoriui, ir pakeičia sutarčių sudarymo su Valstybinėmis ligonių kasomis prioritetus viešųjų įstaigų naudai.

LVK supranta ir palaiko tikslą stiprinti viešąjį sveikatos priežiūros sektorių. Viešųjų gydymo įstaigų pajėgumas, būtinosios pagalbos užtikrinimas ir paslaugų prieinamumas visoje Lietuvoje yra bendras valstybės, pacientų ir socialinių partnerių interesas. **Tačiau kartu manome, kad yra svarbu išlaikyti susitarime įtvirtintą balansą ir užtikrinti, kad būtų įgyvendinamos visos susitarimo dalys, o ne tik atskiros jo nuostatos.**

Suprantame, kad teisėkūros procesai ne visada priklauso nuo vienos institucijos valios, o teisėkūros darbotvarkės lemia daugelis veiksnių. Tačiau dabar susidaro situacija, kai Susitarimo nuostatos, kurioms įgyvendinti prireikė daugiausiai derybinių pastangų ir kurios svarbiausios sektoriui ir pacientams, yra perduodamos naujai Vyriausybei

be jokių konkrečių terminų ar įsipareigojimų, o šiandien priimami tie pakeitimai, kurie kelia daugiausiai klausimų visuomenėje.

Kartu su šiandien teikiamais balsavimui Projektais, neseniai buvo registruotas SDĮ papildymo 311 ir 312 straipsniais paketas, reikšmingai išplečiantis Valstybinės ligonių kasos galias taikyti poveikio priemonės asmens sveikatos priežiūros įstaigoms – įskaitant pinigines baudas, sutarčių sustabdymą ir jų nutraukimą („Baudų projektai“). Šie du dalykai yra glaudžiai tarpusavyje susiję ir turėtų būti vertinami kaip visuma. Jeigu abu paketai – tiek Projektai, tiek baudų paketas – būtų priimami vienu metu arba vienas po kito be nuoseklaus visuminio vertinimo, privačių asmens sveikatos priežiūros įstaigų dalyvavimo PSDF sistemoje sąlygos iš esmės pasikeistų trimis kryptimis vienu metu: siaurėtų galimybė sudaryti sutartis, griežtėtų atsakomybė jau sudarius sutartis ir mažėtų teisinių gynbos priemonių veiksmingumas. Toks reguliacinis pokytis, be visuminio poveikio vertinimo ir be kompensuojančių Susitarimo dalių įgyvendinimo, LVK vertinimu neatlieptų kompromisų keliu pasiekto Susitarimo esmės.

Atsižvelgdama į tai, LVK mano, kad prieš priimant Projektu, kuriais būtų įtvirtinama tik viena susitarimo dalis – viešųjų gydymo įstaigų prioritetas skirstant PSDF lėšas, naujai Vyriausybei būtina įvertinti viso susitarimo įgyvendinimo perspektyvą ir prisiimti įsipareigojimą dėl jo tęstinumo.

Privačiam sektoriui, pacientams ir investuotojams sveikatos priežiūros srityje būtinas aiškumas, kokiomis sąlygomis toliau veiks PSDF sutartys, kaip bus užtikrinamas paslaugų prieinamumas ir kokie sprendimai bus priimami siekiant išlaikyti visos sistemos pajėgumą. Minėti projektai programuoja struktūrinį pokytį sveikatos sistemoje, teikiant prioritetą viešajam sektoriui, kuriam LVK pritarė tik viso susitarimo ir jame numatytų veiksmų kontekste.

Jeigu Seimas šiandien vis dėlto nuspręstų priimti Projektus, prašome Jūsų, formuojant būsimos XXI Vyriausybės programą ir jos įgyvendinimo planą, įtraukti 2025 m. lapkričio 19 d. SAM ir LVK susitarimo nuostatas bei užtikrinti Susitarimo tęstinumą ir įgyvendinimą visa apimtimi.

LVK vertinimu, toks sprendimas leistų išlaikyti pasitikėjimą valstybės ir socialinių partnerių susitarimais, užtikrintų sveikatos politikos tęstinumą keičiantis politinei atsakomybei už Sveikatos apsaugos ministeriją ir sumažintų neapibrėžtumą tiek pacientams, tiek sveikatos priežiūros paslaugų teikėjams.

Pažymime, kad privačios gydymo įstaigos yra Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos dalis, o jose PSDF lėšomis paslaugas gauna tie patys privalomuoju sveikatos draudimu apdrausti Lietuvos gyventojai. Todėl sprendimai, keičiantys privataus sektoriaus dalyvavimo PSDF sistemoje sąlygas, turi būti vertinami ne tik kaip finansavimo paskirstymo klausimas, bet ir kaip pacientų paslaugų prieinamumo, laukimo eilių, pasirinkimo galimybių ir visos sveikatos sistemos pajėgumo klausimas.

LVK tikisi, kad 2025 m. lapkričio 19 d. pasirašytas susitarimas bus įgyvendintas visa apimtimi ir taps konstruktyvios, nuoseklios bei pasitikėjimu grįstos sveikatos politikos pavyzdžiu.

Pagarbiai

Generalinė direktorė

Ineta Rizgelė

Originalas siunčiamas nebus. Ineta Rizgelė, ineta@lvk.lt, +37060205233